

Naar het secundair onderwijs

2025-2026

Psychologen en pedagogen

Maatschappelijk werkers

Verpleegkundigen

Artsen

Preventieve gezondheidszorg

Onderwijsloopbaan-begeleiding

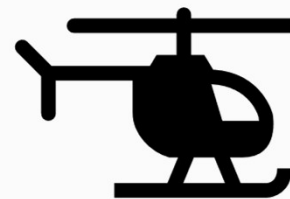
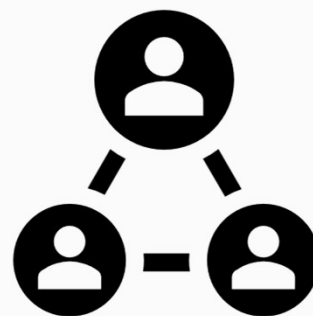
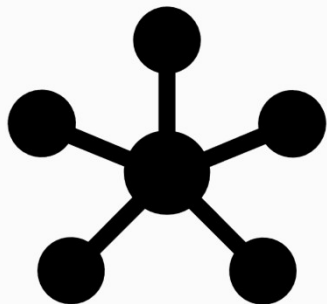

Psycho-sociaal functioneren

Leren en studeren

Het CLB als partner in de schoolloopbaan

OK

Kies ik een
school, of kiest
mijn kind?

Wie kiest?

Jij bent de coach aan de zijlijn

Samen kiezen

Praat erover
met je kind

OK

Veel spannende vragen

Wat is een
klastitularis?

Welke
nieuwe vakken
krijg ik?

Wat kan ik
kiezen?

Welke
nieuwe
school?

OK

Wat verandert er allemaal volgend jaar

Nieuwe vrienden!

Verschillende leerkrachten

Nieuwe vakken

Internaat of niet?

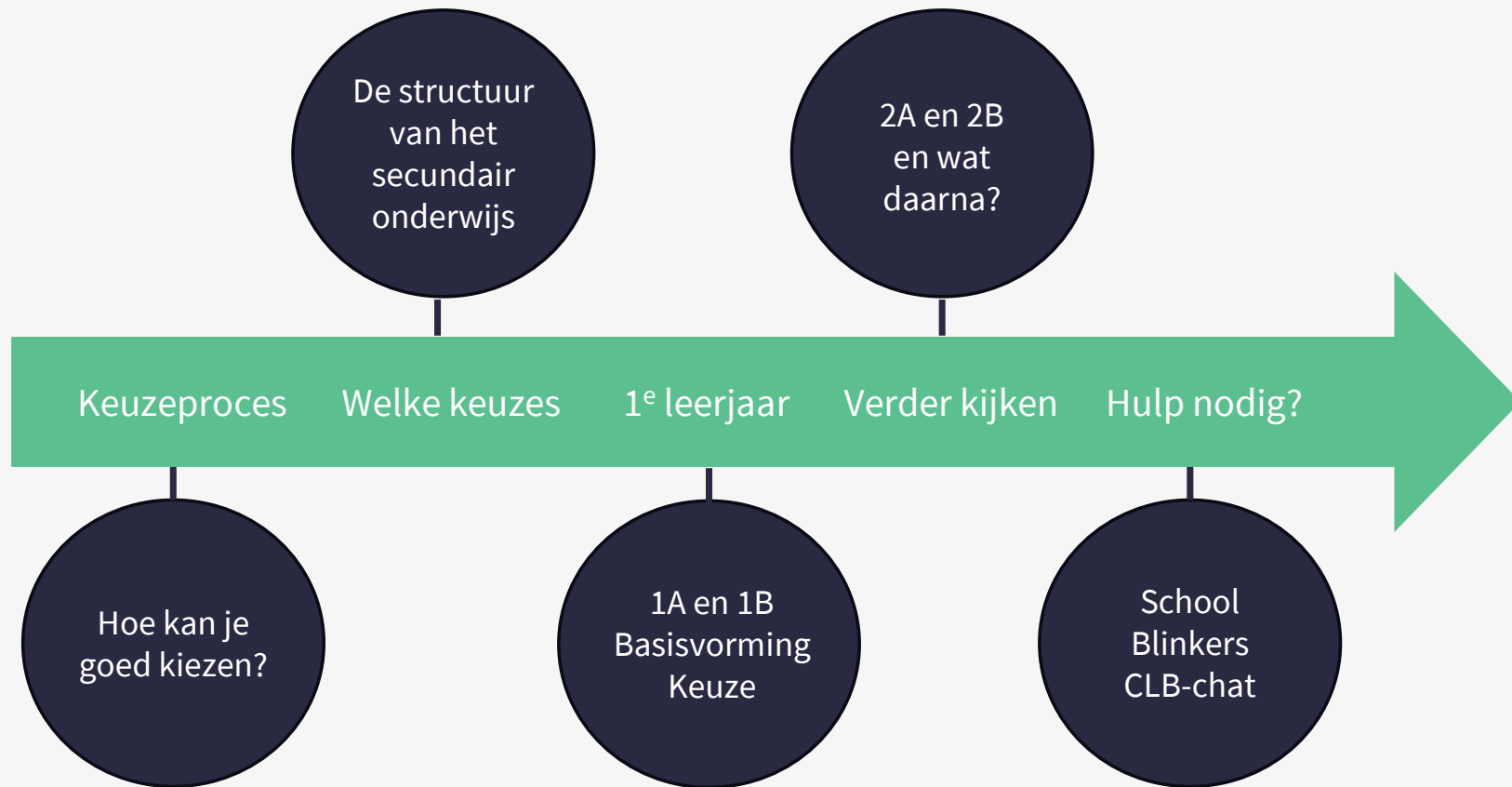
Grotere school !

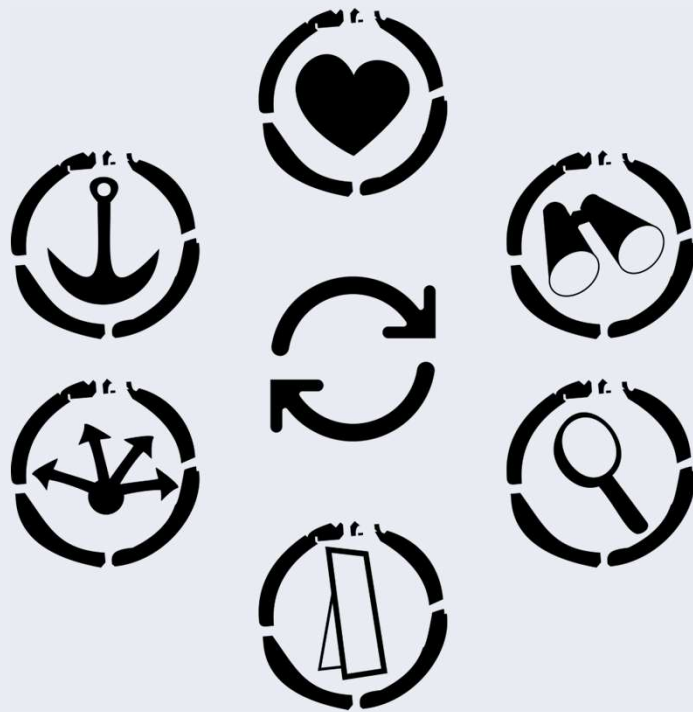
Zelf iets kiezen

Weer de jongste op school

We nemen je mee op weg...

Je keuzeproces

Wat is het
en hoe begin
je eraan?

6 keuzetaken

Blij met mijn keuze!?

- Een laatste check...
- Ben ik blij met mijn keuze?

Ik beslis!

- Welk keuzepakket kies ik?
- Twijfel ik nog?

Wie ben ik?

- Wat interesseert mij?
- Wat kan ik goed?
- Hoe leer ik? Vind ik leren leuk?

Hoe en waarom kiezen?

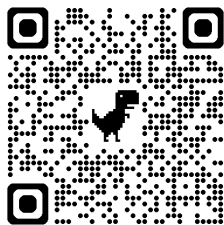
- Einde basisonderwijs
- Nieuwe school

Welke keuzes?

- Wat is het verschil tussen leerjaar A en B?
- Wat is basisvorming?

Ik verdiep mij

- Welke keuzevakken kan ik kiezen?
- Ik bezoek een opendeurdag
- Hoe kies ik een school?

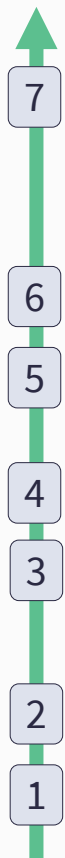

Welke keuzes?

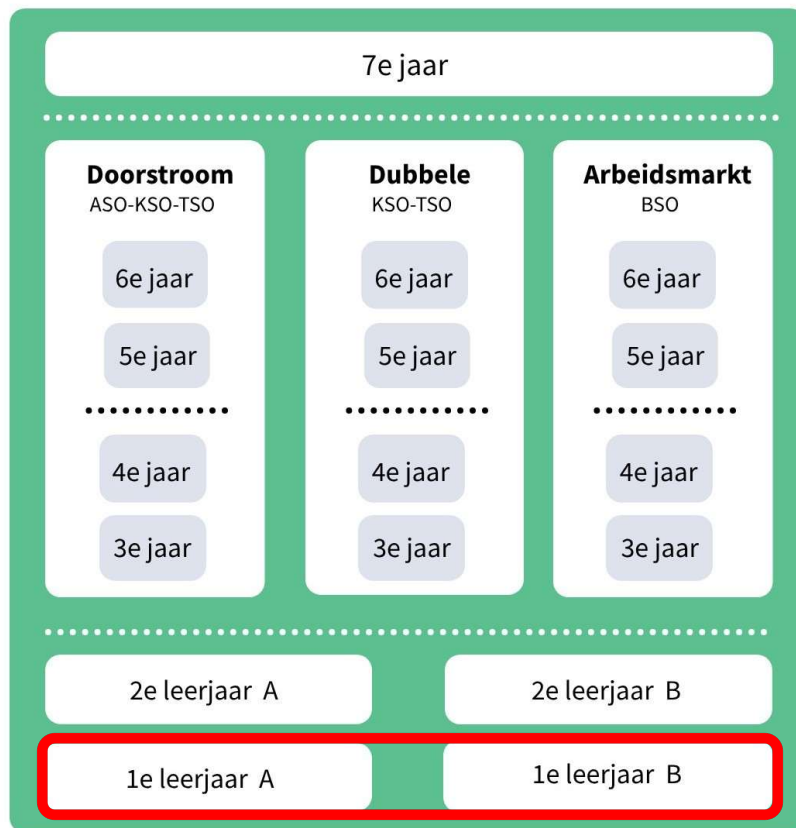
De structuur
van het
secundair
onderwijs

OK

Structuur van het gewoon secundair onderwijs

Doel van de graad is...

Derde graad

Vorbereiden op later

Tweede graad

Richting bepalen

Eerste graad

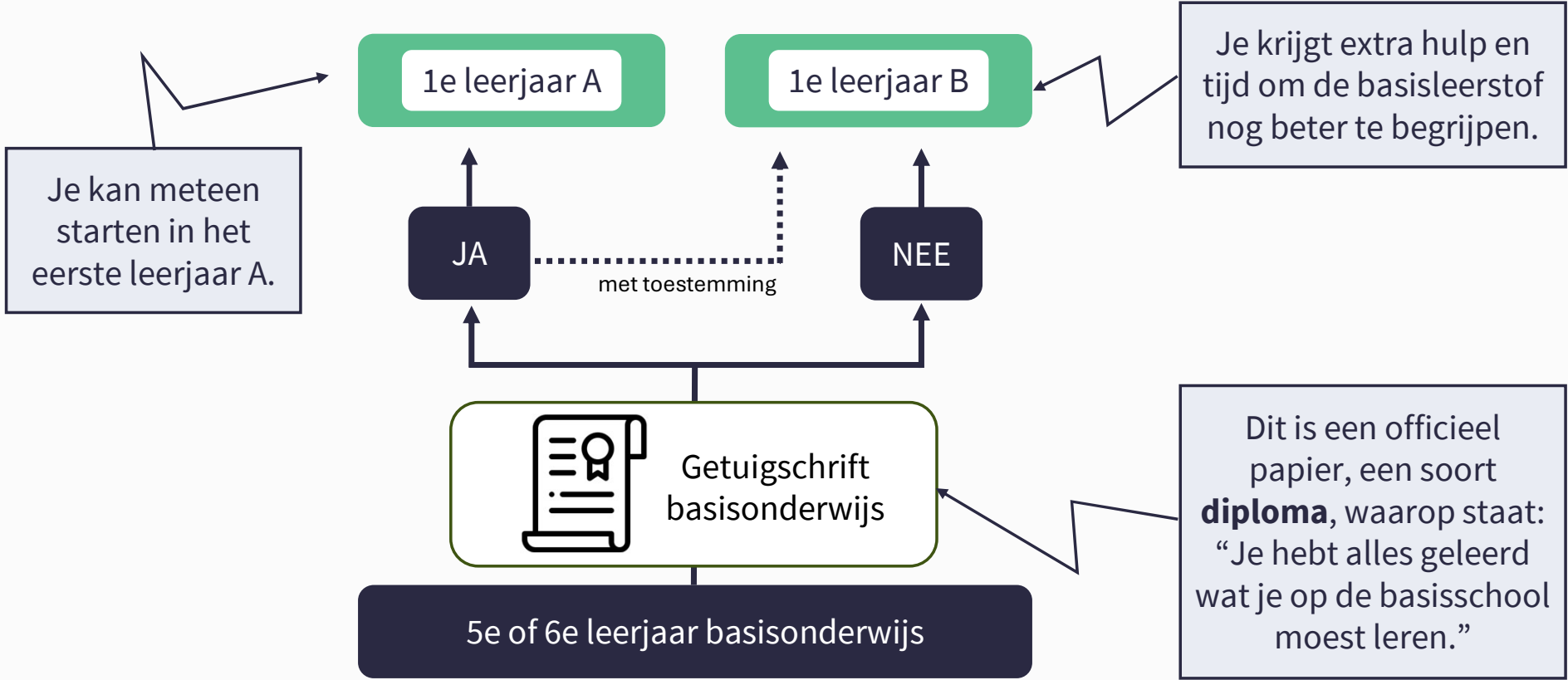
Verkennen

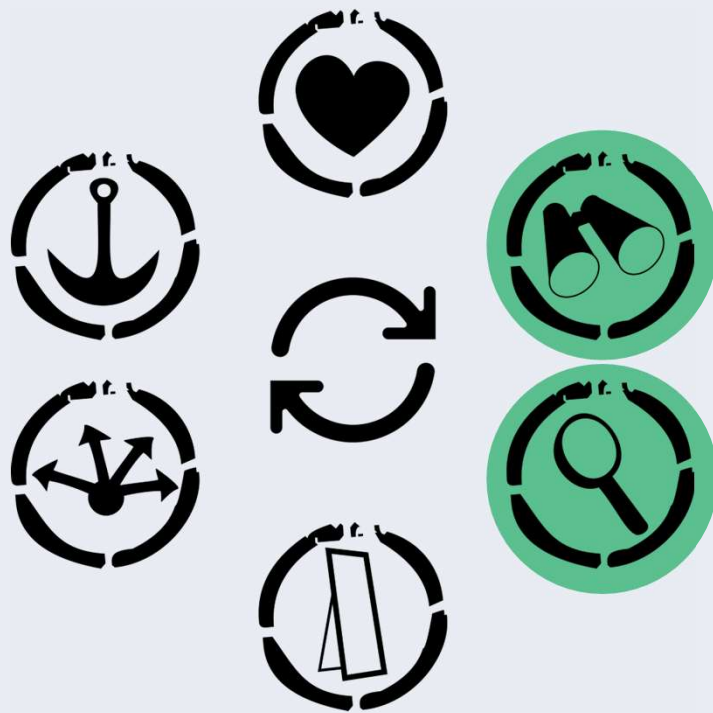

OK

Het eerste leerjaar

Het eerste leerjaar

1A en 1B
Basisvorming
Keuze

OK

Het eerste leerjaar

1e leerjaar A

1e leerjaar B

Wat leer je?

32u

27u

Basisvorming

Voor iedereen !

5u

Keuzegedeelte = differentiatie

Keuze !

OK

Basisvorming

Voor
iedereen!

27u

Grootste
deel van
de lessen

Je kan niet
kiezen !
= voor alle
leerlingen

Wat leer je?

27u

Basisvorming

Voor iedereen !

Inhoud is
verschillend
in 1A en 1B

De school
bepaalt hoe:
vakken,
projecten,
clusters

Wat leer je?

Talen

Wiskunde

Wetenschappen

Techniek

Mens en samenleving/
burgerschap

Lichamelijke opvoeding

27u

Basisvorming

Voor iedereen !

Geschiedenis

Aardrijkskunde

Beeld

Muziek

Levensbeschouwing

OK

Klein
deel van
de lessen

School
biedt
keuzes aan

Wat doe
je graag,
wat kan je
goed?

Veel verschillende
namen:
Projecturen,
talentmodules,
keuzevakken,
keuzepakketten, ...

Wat leer je?

5u

Keuzegedeelte = differentiatie

Keuze!

OK

Voorbeelden

Wat leer je?

Vak	u/week
Engels	1
Frans	3
Geschiedenis	1
Godsdienst/zedenleer	2
Lichamelijke Opvoeding	2
Mens en Samenleving	2
Nederlands	4
Wiskunde	4
Muziek	1
Beeld	1
Techniek	2
Natuurwetenschappen	2
Aardrijkskunde	2

Keuzegedeelte

- 4u Latijn
- 4u STEM
- +
1u extra AV (wiskunde, Nederlands, Frans...)

Keuzegedeelte

- 2 keer 2u kiezen van keuzevakken
 - Sport
 - Wetenschappen
 - Maatschappij en welzijn
- +
1u extra AV (wiskunde, Nederlands, Frans...)

OK

Iedereen taalheld

Wat leer je?

Nieuw!
Vanaf 1
september
2026

Voor wie
moeite
heeft met
Nederlands

3 lessen
extra
Nederlands

NL

Lees meer https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_detail_1graad.php?detail=1

1e leerjaar A

1A

Wat is

- In 1A volg je les volgens je kennen en kunnen.
- Je hebt bijna voor elk vak een andere leraar.
- Je bouwt verder op wat je op de basisschool hebt geleerd.
- Nieuwe vakken

kennen & kunnen

leraar per vak

nieuwe vakken

Wat leer je

27u lessen zijn voor iedereen hetzelfde = basisvorming

Je leert dingen die iedereen moet weten, zoals rekenen, lezen en een computer leren gebruiken.

- Nederlands
- Wiskunde
- Frans en/of Engels
- Techniek
- Praktijklessen

De lessen kunnen verschillen per school.

basisvorming

voor iedereen

Zelf kiezen

5u lessen mag je zelf kiezen

Als je moeite hebt met een vak, kun je extra tijd besteden om beter te worden

= versterken

Je kunt meer leren over een vak dat je leuk vindt uit de basisvorming of nieuwe dingen leren

= verdiepen/verkennen

extra tijd

nieuwe dingen

Voor wie

- Je behaalde in het 6e leerjaar je getuigschrift basisonderwijs.
- Je kan goed nieuwe leerstof verwerken.
- De meeste leerlingen starten na het basisonderwijs in 1A.

getuigschrift

Wat na

Na het 1e leerjaar A kan je overgaan naar het

- 2e leerjaar A
- 2e leerjaar B

Soms moet je blijven zitten

- je mag naar het 2e leerjaar B als je 14 jaar wordt voor 31 december.

welk attest ?

welk richting?

Wat vind ik leuk?

Wat kan ik goed?

Lees meer op https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_detail_1graad.php?detail=3

1e leerjaar B

1B

Wat is

- In 1B zit je in een klas met minder kinderen.
- Leraren kunnen je zo beter helpen.
- Je herhaalt veel van wat je op de basisschool hebt geleerd.
- Je leert ook door dingen zelf te doen.

kleinere groep

meer hulp

herhaling

Wat leer je

27u lesuren zijn voor iedereen hetzelfde = basisvorming

Je leert dingen die iedereen moet weten, zoals rekenen, lezen en een computer leren gebruiken.

- Nederlands
- Wiskunde
- Frans en/of Engels
- Techniek
- Praktijklessen

De lessen kunnen verschillen per school.

basisvorming

voor iedereen

Zelf kiezen

5u lesuren mag je zelf kiezen

Als je moeite hebt met een vak, kun je extra tijd besteden om beter te worden

= remediëren

Je kunt meer leren over een vak dat je leuk vindt of nieuwe dingen leren

= verdiepen/verbreden

extra tijd

nieuwe dingen

Voor wie

- Je haalde in het 6e leerjaar geen getuigschrift.
- Je volgde het 6e leerjaar niet, maar je wordt 12j voor 31 december.
- Als je wel een getuigschrift hebt, kan je naar 1B als de leraren het goed vinden.

getuigschrift?

Wat na

Je slaagt = A-attest

- naar 2B
- naar 1A, als je goede cijfers hebt.
- soms naar 2A, als de leraren het goed vinden.

Je slaagt niet = C-attest

- soms moet je blijven zitten
- je mag naar 2B als je 14j wordt voor 31 december.

welk attest ?

welk richting?

Wat vind ik leuk?

Wat kan ik goed?

OK

Alles op een rij... het 1e jaar SO

Iedereen krijgt
27u basisvorming

De school
biedt de
mogelijkheden aan!

Je mag zelf
5u kiezen...

Verkennen van
nieuwe vakken

Of versterken
of verdiepen

Getuigschrift
basisonderwijs
bepaalt 1A of 1B

De stap naar...

Attesten en overgangen

OK

Je attest

Mag ik naar het volgend leerjaar?

Tweede leerjaar

JA

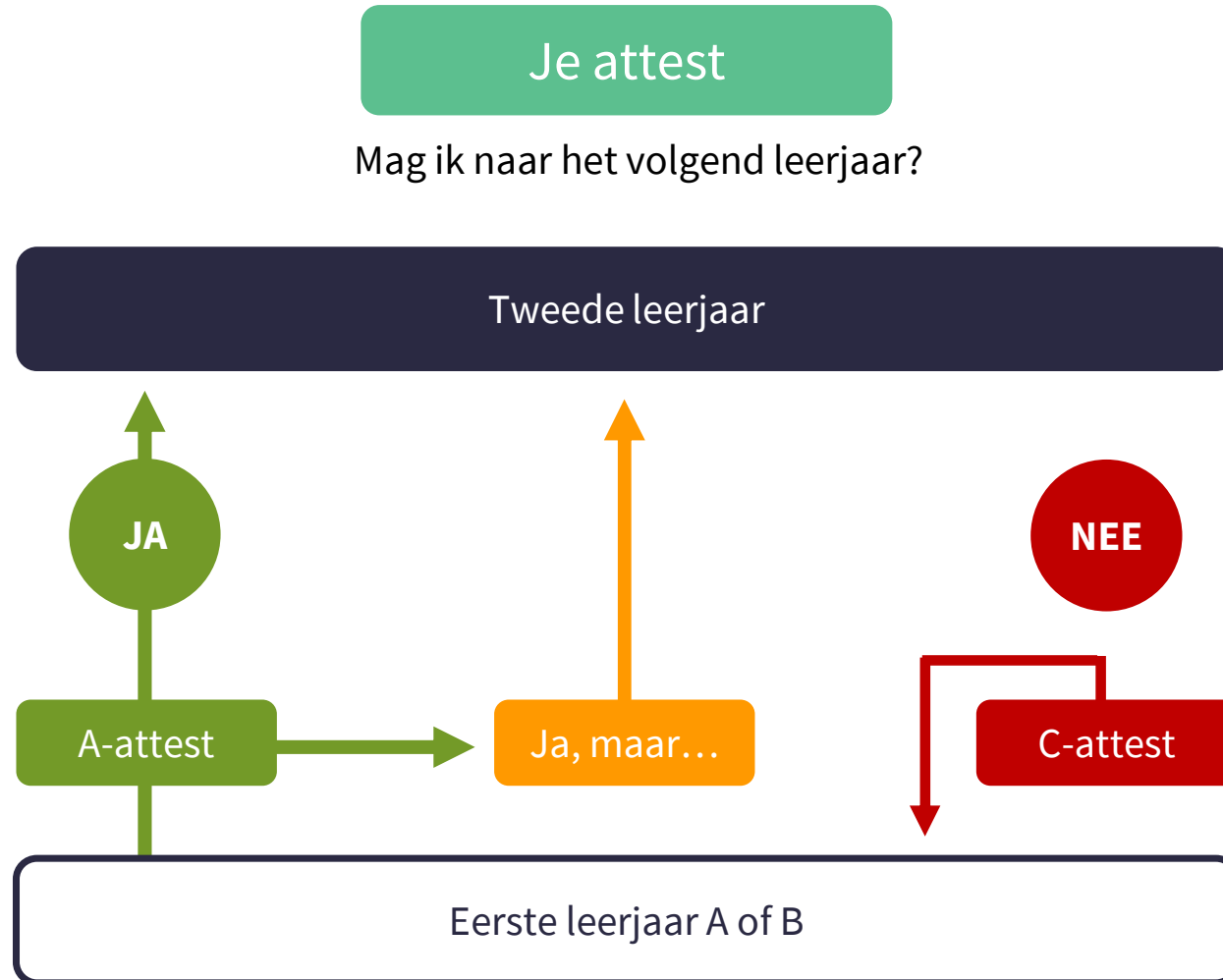
A-attest

Ja, maar...

NEE

C-attest

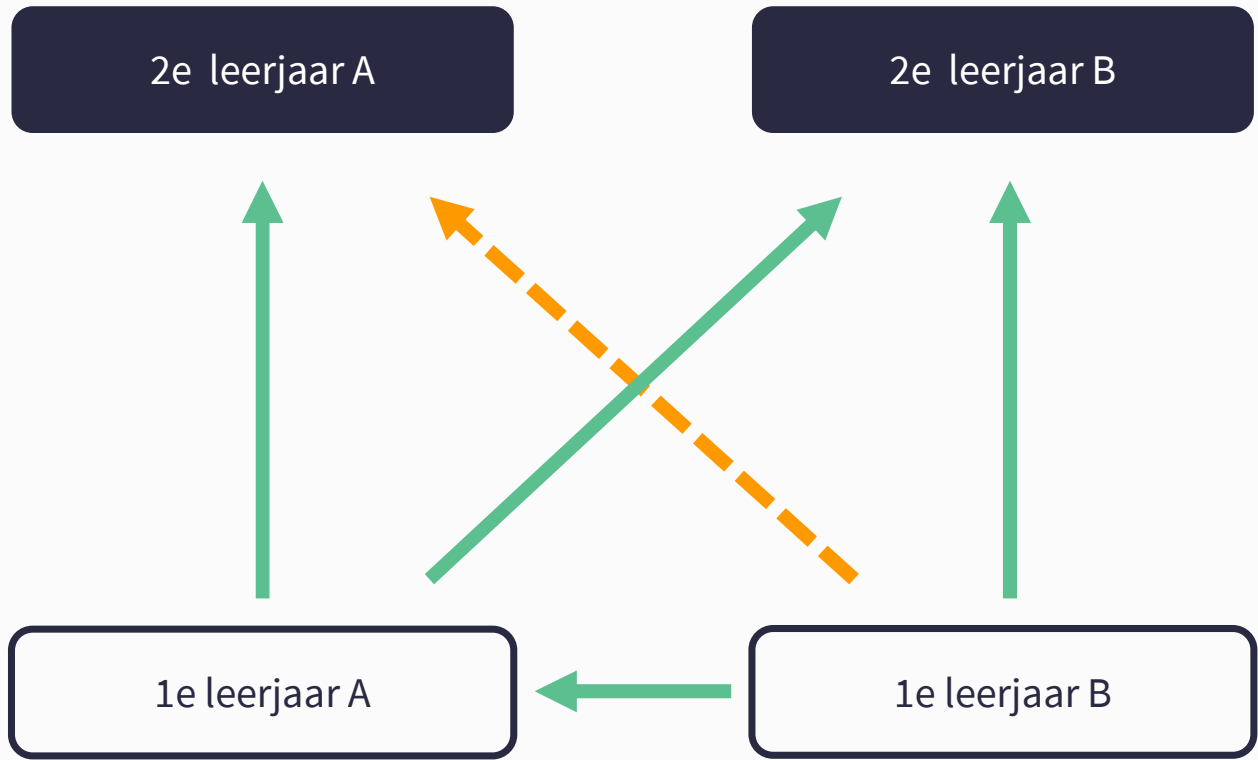
Eerste leerjaar A of B

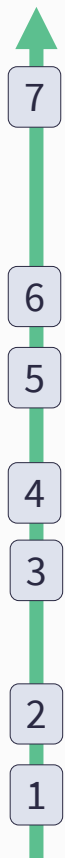
OK

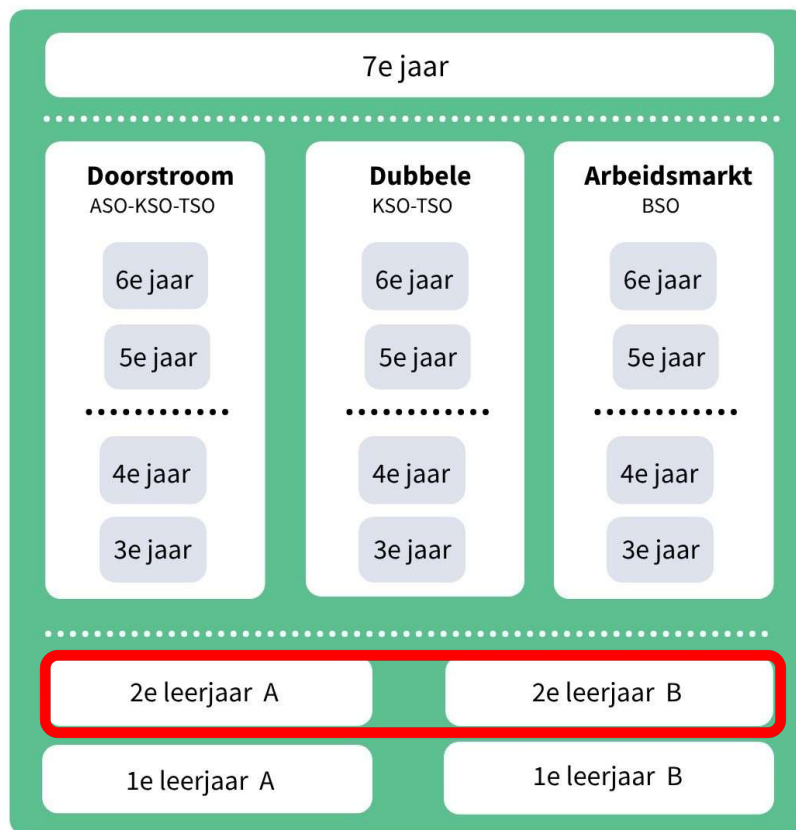
Overgangen

OK

Structuur van het gewoon secundair onderwijs

Doel van de graad is...

Derde graad

Vorbereiden op later

Tweede graad

Richting bepalen

Eerste graad

Verkennen

OK

Verder in de 1e graad

Keuze!

Voor iedereen!

5u Differentiatie

27u Basisvorming

1e leerjaar A en B

5u Basisoptie

2u Differentiatie

25u Basisvorming

2e leerjaar A

10u Basisoptie
(1 tot 3)

2u Differentiatie

20u Basisvorming

2e leerjaar B

Basisopties in 2A

5u

Basisoptie

Keuze!

- Grieks-Latijn
- Latijn

- Artistieke vorming
- Ballet
- Creatie en vormgeving

- Economie en organisatie
- Freinetpedagogie
- Klassieke talen
- Kunst en creatie
- Maatschappij en welzijn
- Moderne talen en wetenschappen
- Sport
- Steinerpedagogie
- STEM-technieken
- STEM-wetenschappen
- Topsport
- Voeding en horeca
- Yeshiva

- Agro- en biotechnieken
- Bouw- en houttechnieken
- Grafische communicatie en media
- Maritieme technieken
- Mechanica-elektriciteit
- Textiel

- Industriële wetenschappen
- Techniek-wetenschappen

2e leerjaar A

OK

Basisopties in 2B

Keuze !

10u Basisoptie

- Haar- en schoonheidszorg
- Mode
- Verzorging

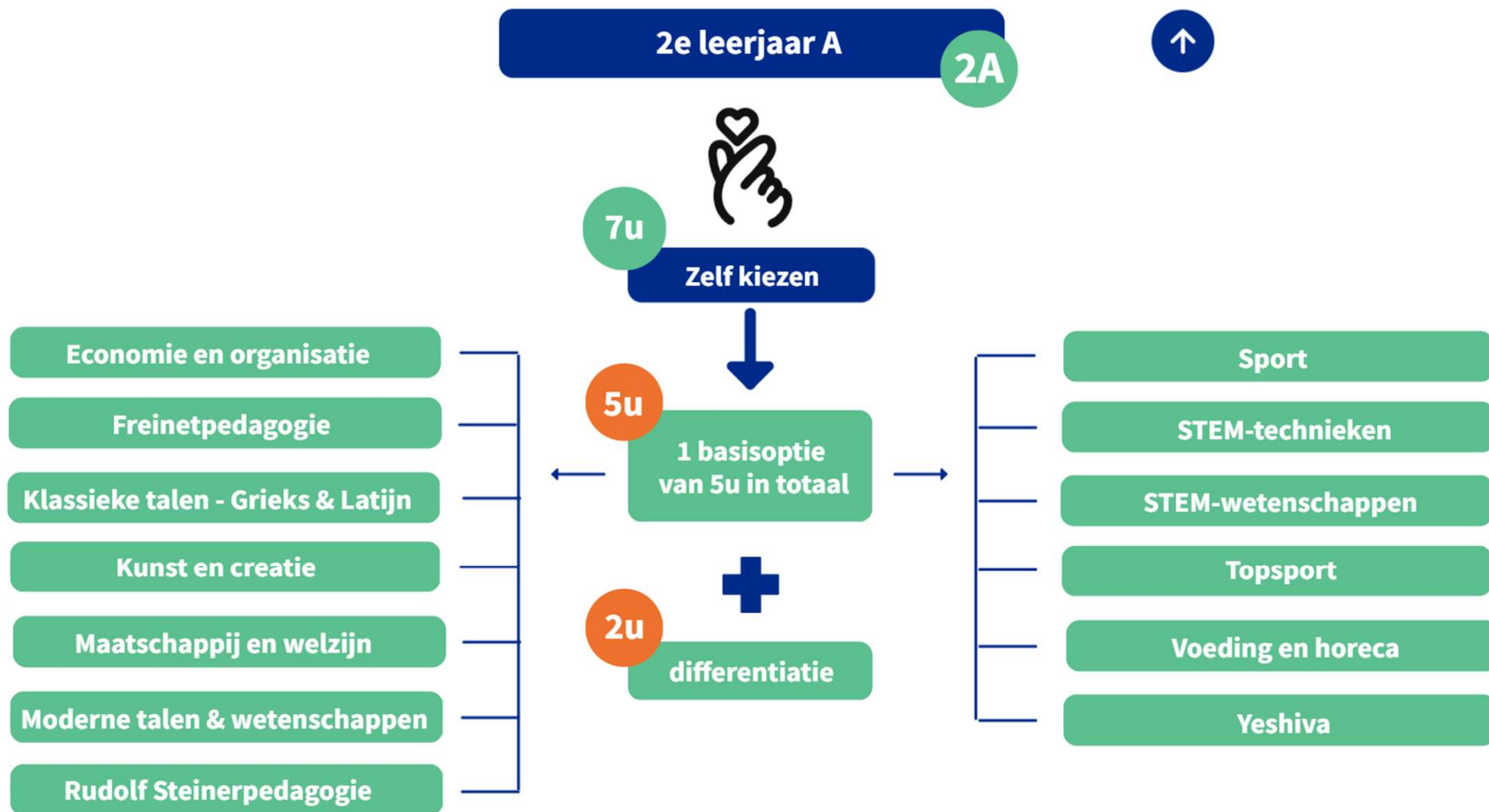
- Economie en organisatie
- Kunst en creatie
- Maatschappij en welzijn
- Opstroomoptie
- Sport
- STEM-technieken
- Voeding en horeca

- Elektriciteit
- Hout en bouw
- Land- en tuinbouw
- Mechanica
- Printmedia
- Schilderen en decoratie
- Textiel
- Zeevisserij en binnenvaart

2e leerjaar B

Lees meer op https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_1graad_2a.php

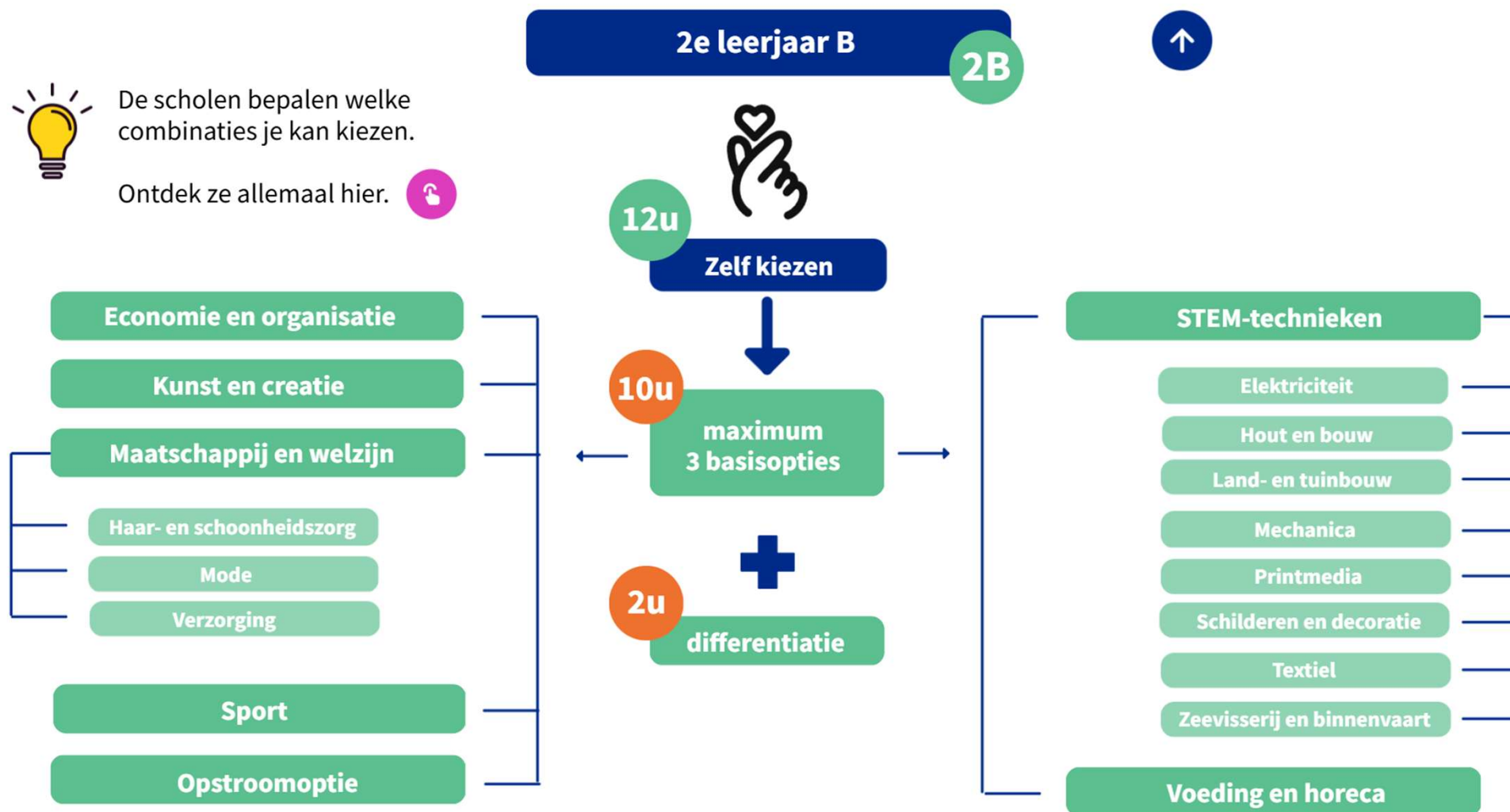

Lees meer op https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_1graad_2b.php

De scholen bepalen welke combinaties je kan kiezen.

Ontdek ze allemaal hier.

OK

Alles op een rij... het 2e jaar SO

Niet iedereen krijgt evenveel uren basisvorming

Ja, dat noemen ze basisopties.

In 2B kan je meer dan 1 basisoptie kiezen voor 10u

In 2A mag je 5u basisoptie per week kiezen.

Je mag zelf meer kiezen...

Wat na de 1e graad?

Tweede en
derde graad

De matrix!

OK

Structuur van het gewoon secundair onderwijs

OK

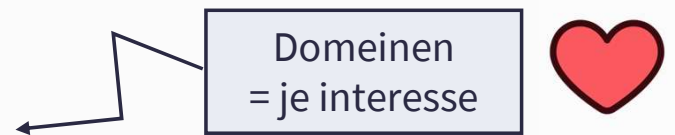
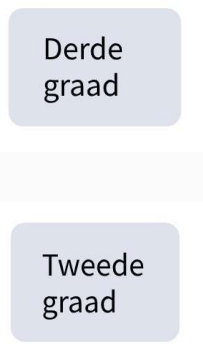
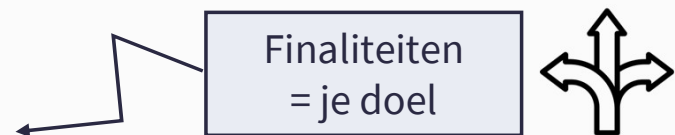
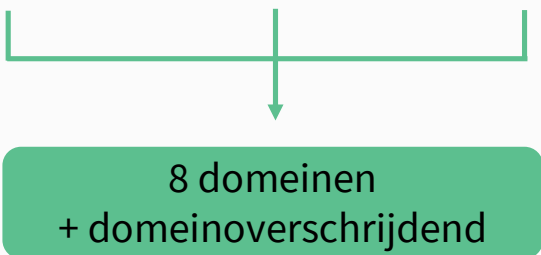
Verder studeren

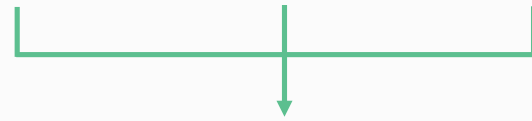
Verder studeren of gaan werken

Gaan werken

OK

8 domeinen
+ domeinoverschrijdend

Domeinen
= je interesse

OK

Lees meer op https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_matrix_so.php

De matrix

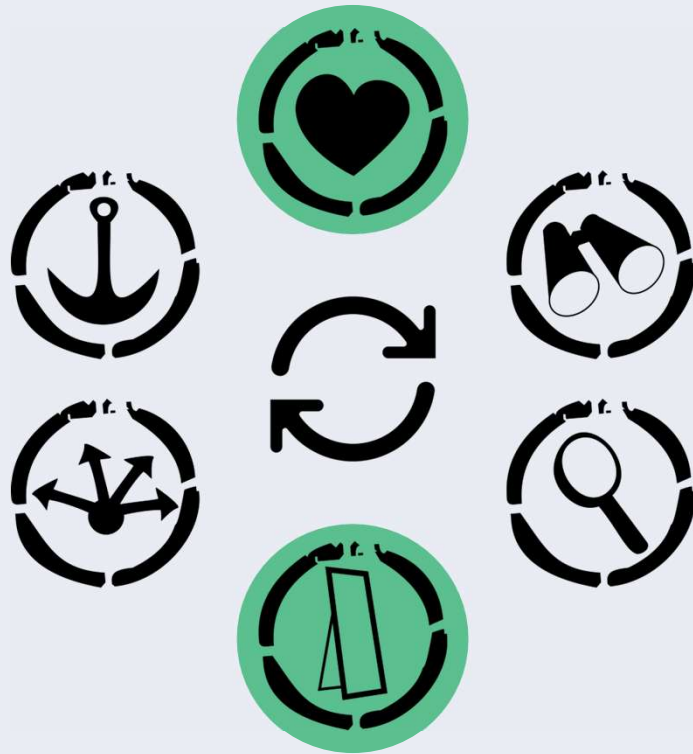

3 finaliteiten

8 domeinen

	Doorstroom		Dubbele		Arbeidsmarkt	
	2e graad	3e graad	2e graad	3e graad	2e graad	3e graad
Domeinoverschrijdend	✓	✓	✗	✗	✗	✗
Economie en organisatie	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kunst en creatie	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Land- en tuinbouw	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Maatschappij en welzijn	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sport	✗	✓	✓	✓	✓	✓
STEM	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Taal en cultuur	✗	✓	✓	✓	✓	✓
Voeding en horeca	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Hulp nodig?

Je ouders
School
Je CLB
CLB-chat

Ouders

Vrienden en familie

De school: je leerkracht en het
zorgteam

Je CLB, CLB-chat, Onderwijskiezer

Secundaire scholen - opendeur

Wie helpt?

Veel vragen

En verder nog...

Praktische vragen

Hoeveel kost 1 schooljaar?

Bereikbaarheid: fiets, openbaar vervoer?

Hoe groot is de school?

Is er een internaat?

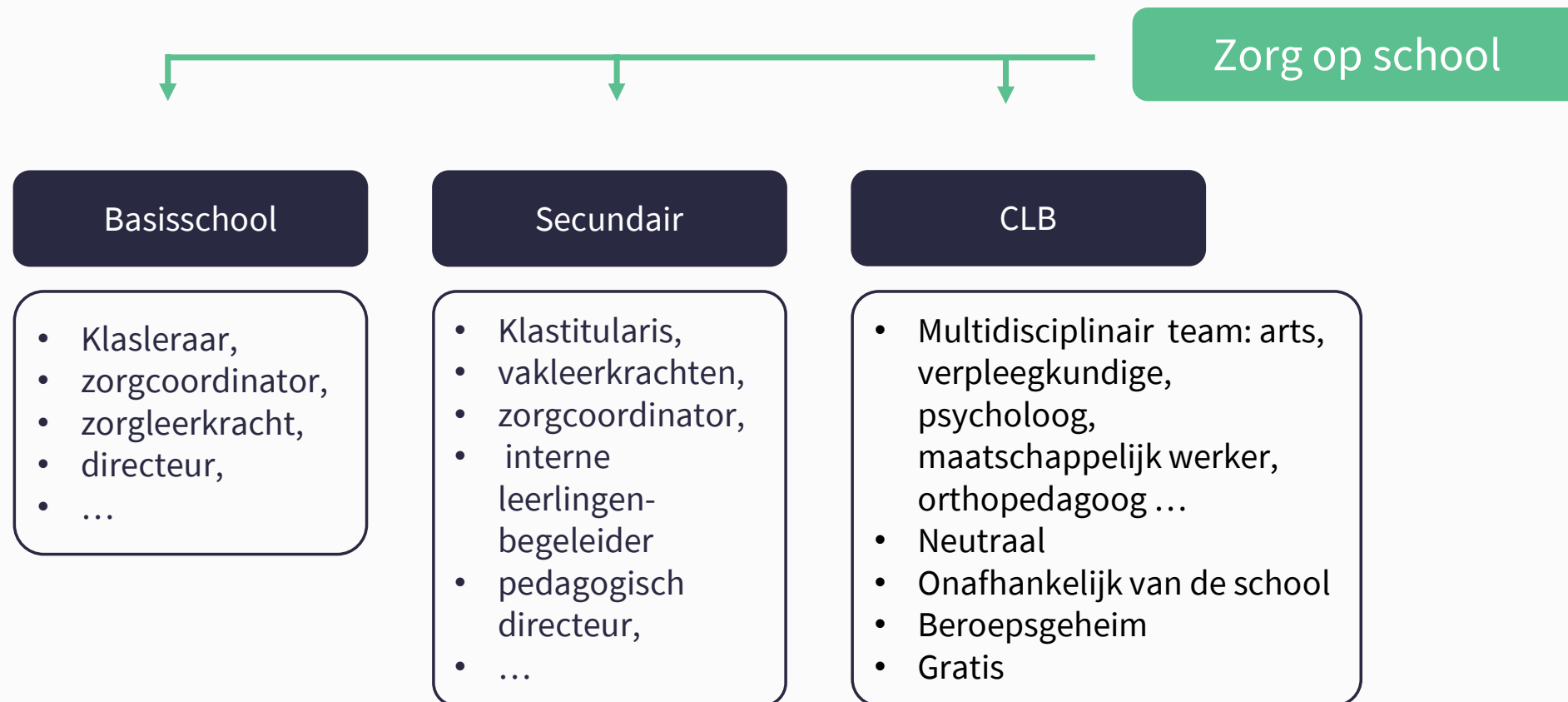
Welk onderwijsnet?

Welke sfeer?
klein, streng, creatief, ...

Hoe groot zijn de klassen?

Is er een uniform?

OK

Welke scholen
overwegen we?

Tijdspad

Digitaal aanmelden

31 maart vanaf 14u tot 24
april 14u

Moet ik mijn kind
aanmelden?

JA

Resultaat

18 mei

Inschrijven

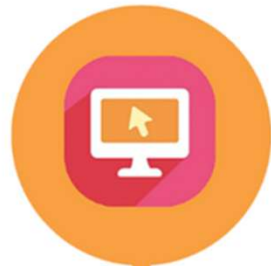
Inschrijving

20 mei tot 16 juni

OK

**di 31/03/2026 14u00 -
vrij 24/04/2026 14u00**
Aanmeldperiode

**woe 20/05/2026 -
di 16/06/2026**
Inschrijfperiode toegewezen leerlingen

ma 18/05/2026
Communicatie resultaat toewijzing

woe 20/05/2026
Start vrije inschrijvingen

Stap 1

Stap 2

Stap 3

Link naar 'ouderportaal'

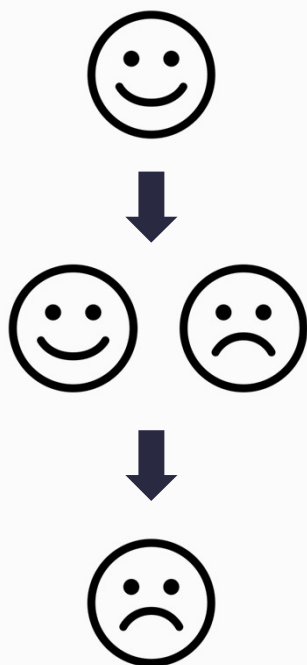
Meld je digitaal aan

Duid alle favoriete scholen aan.

Hoe aanmelden?

3 mogelijkheden

Je kind krijgt plaats op
zijn/haar favoriete school.

Er is plaats, maar niet op
zijn/haar favoriete school

Er is geen plaats
(of je kind is niet aangemeld)

Resultaat?

Voorrang?

- Broer-zus
- Kinderen van leerkrachten
- Thuis taal Nederlands (Brussel)
- Of afhankelijk van de regio...

Informatie en hulp

Leerkracht BaO

Zorgcoördinator

Familie, vrienden

CLBch@t

Onderwijskiezer

Je CLB

OK

Infobrochure
'Naar het SO'

Tools op school

Zoek welke scholen er zijn

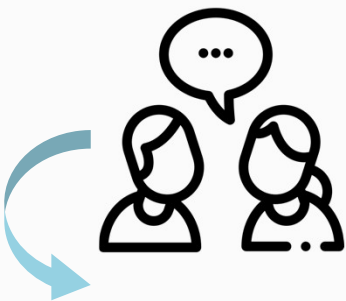
ONDERWIJSKIEZER

Hoe help je je kind?

Bekijk websites van Scholen:
https://www.onderwijskiezer.be/v2/secundair/sec_zoek_samenscholing.php

Voorbeeld

Bezoek
opendeurdagen

Maak samen een vragenlijst

Praat met andere ouders

Ga naar het oudercontact op school

Extra zorg? Spreek met het CLB

www.onderwijskiezer.be

Checklist

- Onderwijskiezer
- Brochure(s) van scholen
- Beroepen op OK
- Beroepenfilmpjes
- Beroepenhuis

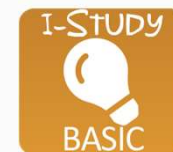

- Info op je school
- Opendeurdagen van scholen
- Vragen om mee te nemen

https://www.onderwijskiezer.be/ilike_basic_v2/

- Interessevragenlijst
- Studiehouding- en motivatievragenlijst
- Keuzewerkboekje
- Praat met je omgeving

https://www.onderwijskiezer.be/istudy_basic/index.php

OK

Hulp nodig?

Jouw CLB:

<http://vclb-zov.be/>

<https://www.clboudenaarde.be/>

CLBch@t

ma - di - do van 17 tot 21u
wo van 14 tot 21u